

rényiig a legkülönbébb alkalmatosságokban helyezik el a lemezeket, ezeken belül szinte egyöntetűen a méret szerint újrakezdett folyószámos (numerus currens) raktározási eljárást alkalmazzák.

A több ezres lemezállományban a tájékozódást mindenképpen lehetővé kell tenni mind a látogatók, mind a hangtárosok számára. (Ez a kérdés a „memóriahatáron” belüli, pár száz lemezből álló gyűjteménynél fel sem vetődik.) A helykihasználás érdekében méret szerint újrakezdett folyószámos raktározás közvetlenül nem alkalmas a visszakeresésre, és katalógus segítségét teszi szükségessé. Mellette szól azonban, hogy általa elérhető a teljes párhuzamosság a raktári nyilvántartással, valamint az is, hogy használatához a szolgálatát ellátó könyvtárosnak semmiféle speciális rendszert nem kell ismernie.

A hazai nagy hanglemezboltokban a komolyzene-, könnyűzene-, népzene-, próza-kategóriákon belül a szerzők (vagy a lemezen elsőként szereplő szerző) betűrendje alapján tájékozódnak a vásárlók a bolti készletben. Egyébként a hanglemezcégek által közreadott katalógusoknak is ez az ajánlási rendjük, bizonyos csoportok kidolgozottabb részletezésével. A zárt rendben belül tehát a növekvő számsor a legjobb megoldás. Milyen sorrendben sorakozzanak a lemezek a szabadpolcon?

Előjáróban leszögezzük, annak nem látjuk értelmét, hogy csak az állomány egy részét tegyük közvetlenül hozzáférhetővé. Egyébként ha csak az újabb szerzeményeket tesszük szabadpolcra, az 50–100 frissen beérkezett lemez számára felesleges bármiféle szakrendi felállítás. Az ún. válogató-bölcső betűrendje is teljesen megfelel az esetlegesen megjelenő zenehallgatónak. Közművelődési jellegű hangtár számára vagy az ETO vonatkozó szakjai, vagy az ún. FZO (Flexibilis Zenei Osztályozás) rendszer szerinti csoportosítás kínálkozik.

Ide kívánczik a megjegyzés: a lemezek számrendbe való visszaosztása mindig egyszerűbb feladat lesz, mint egy — az újabb lemezek folyamatos besorolásával — állandóan változó szak- vagy betűrend újból és újból való helyreállítása.

Az igényes zenehallgató úgyis a katalógusból választ, a betévedő látogatónak pedig a szolgálatot teljesítő könyvtáros ajánl (ha nagy az állomány, ő is a katalógus alapján).

A hangtáros a borítót kézbe adhatja — ha kéri —, a lemez mindenkori épségéért azonban ő felel. Közreműködését kiiktatni vétek, hiszen állományismerete nélkülözhetetlenné avatja. Az erőszakolt nyílt rendszert, mely egy elképzelt olvasói aktivitás jegyében messzemenő anyagi következményeket von maga után, megkérdőjelezzük, hisz kétséges az elért eredmény.

Gyimes Ferenc

Az OKDT közművelődési tagozatának ülése

A Veszprém megyei Balkonyoszlopon tartott ülést az Országos Könyvtárügyi és Dokumentációs Tanács közművelődési tagozata *Lisztes László* elnök vezetésével. Részt vett az értekezleten *Kondor Istváné*, a Kulturális Minisztérium könyvtárügyi osztályának vezetője is. Először *Futala Tibor*, *Szente Ferenc* és *Varga Béla* *A kiskönyvtárak állományának és szolgáltatásainak javítása* című anyagát vitták meg, melyben a szerzők a központi állományellátó szervezetek kialakításának tervét ismertették. E témával korábban a Kulturális Minisztérium miniszterhelyettesi értekezletén foglalkoztak, és úgy foglaltak állást, hogy egy teljes megyére — nevezetesen Veszprémre — kiterjedő modellt kell kidolgozni, és ennek alapján kell kiszámítani a szükséges fejlesztéseket, támogatásokat. Így került az

anyagba a Veszprém megyei központi ellátási rendszer tervezett modellje. A vitában felszólalók egyetértettek az elképzeléssel, azt megfelelőnek tartották a kiskönyvtárak szolgáltatásainak javítására, s a nagyközséges megyékben is megvalósíthatónak ítélték. Az elfogadott előterjesztéssel a közeljövőben az Országos Közművelődési Tanács is foglalkozik.

Ezután az általános és középfokú iskolák, valamint a közművelődési könyvtárak együttműködésének tapasztalatairól szóló tájékoztatót tárgyalták meg. *A Vargha Balázs* által készített beszámoló áttekintést adott az iskolai könyvtárak és a közművelődési könyvtárak munkájáról, az általános iskolásokat ellátó közös intézmények helyzetéről, a két hálózatra kiterjedő közös kezdeményezésekről. Végül a fejlesztési javaslatokat foglalta össze. (hb)